

Program 2019-2023

Det er du som eier kommunen. Ikke omvendt.

Lillesand kommune har 11 000 innbyggere. Dere skal i høst velge hvem som skal representere dere. Du kan med din stemme velge hvem som skal ta politiske avgjørelser og styre kommunen på dine vegne; hvilket parti du tror er styringsdyktige og hvilke politikere du synes representerer deg best.

Lillesand Høyre er et styringsdyktig parti. Kommunen går bra. Den har mange nye næringsetableringer, den leverer gode tjenester innen helse og omsorg, vi har fornøyde elever i skolene og god barnehagedekning. Kommunen har et rikt kulturliv og et godt og variert tilbud fra idretten. Alt dette har vi, samtidig som vi har Norges laveste eiendomsskatt. Vi er inne på et riktig spor, og vi ønsker å fortsette å videreutvikle kommunen vår til å bli enda bedre. Et enda bedre sted å bo, et trygt og godt sted å bli gammel i. Enda bedre vilkår for næringslivet, et rikere kulturtilbud og gode og trygge rammer for våre barn.

Vi har jobbet mye med dette programmet og vi har invitert og involvert en rekke organisasjoner; ungdoms- og eldreråd, idrettslag, foreninger, festivaler og andre frivillige.

Vi har også involvert handelsstanden og næringslivet. Vi mener å ha kommet frem til et godt program som vil skape et enda bedre Lillesand.

I dette programmet lister vi opp mange tanker og planer for å gjøre Lillesand bedre. Noe er realistisk å gjennomføre i neste 4-års periode, andre punkter er langsiktige og viser retningen vi ønsker å gå.

Vi håper du er enig med oss og ønsker at vi skal arbeide for deg etter valget.

Ta kontakt om det er noe du lurer på eller ønsker å sette fokus på. Lillesand er ikke større enn at det skal være kort vei fra innbygger til politiker.

Einar Holmer-Hoven
Høyres ordfører kandidat
epost: einar.h.hoven@gmail.com

1. Sentrum

Lillesand Høyre ønsker å gjenetablere sentrum som en av de viktigste møteplassene i kommunen. Et levende sentrum er nødvendig for en vital by. Lillesand Høyre mener at sentrum må prioriteres sterkere fremover.

Lillesand Høyres visjon er at sentrum skal oppleves trygt og attraktivt og i større grad tiltrekke seg handlende fra Lillesand, men også fra utenfor kommunen. For å få til dette, må sentrum være lett tilgjengelig, ha gode parkeringsmuligheter, varierte butikker og spisesteder, gode sosiale møteplasser, kulturarenaer, lekeplasser og andre opplevelses-/aktivitetstilbud.

Lillesand sentrum er unik med sin arkitektur og beliggenhet mot en fantastisk skjærgård. Dette er viktige fortrinn å bygge videre på. Lillesand må bygge videre på sin identitet og særpreg og derfor utvikle sentrum i tråd med verneplan og historisk byggeskikk.

Økt samarbeid mellom næringsliv, gårdeiere og kommune i sentrum er sentralt. Lillesand Høyre ønsker å legge til rette for at dette arbeidet lykkes.

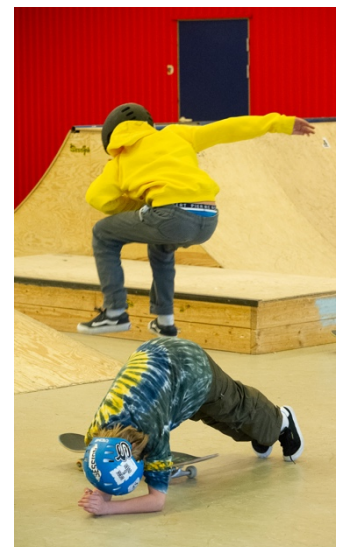
Lillesand Høyre vil

- Stimulere til aktivitet i sentrum gjennom opprustning av møteplasser, utplassering av lekeapparater og tilrettelegging for andre aktiviteter
- Øke sentrums attraktivitet for besøkende gjennom å følge opp vedtaket om å oppruste gateløpet, plasser og parker og etablere helårs gågate.
- Etablere kyststi fra Langbrygga og til Guttebukta, med badeanlegg og stupebrett.
- Vurdere å avvikle trafikkhavn på Langbrygga på sikt i god dialog med brukerne, og åpne området for allmennheten, med marina og håndverkerhavn plassert der.
- Sikre "Øya" en sentral kaiplass i sommersesongen.
- Oppgradere og utvide gjestehavna og bedre fasilitetene for gjestehavnbrukere og andre besøkende.
- Få på plass en rampe ned til sjøen for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- Arbeide for ett eller flere parkeringshus slik at man kan fjerne parkeringsplassene på Tomta og utvikle området der som en viktig del av sentrums attraktivitet.
- Etablere fast markeds plass i sentrum, gjennom blant annet kommunalt innkjøp av boder.
- Oppruste og synliggjøre byens smau/trapper.
- Kreve god stedstilpasning og være restriktive på høyder for alle nye bygg i sentrumskjernen.

2. Barn og ungdom

Lillesand er god på barn og unge, men kan bli enda bedre. Barnehager, skole og fritidstilbud er sentrale i barns liv og må kontinuerlig forbedres.

Både barnehagen og skolen er laget for barnet og barnets behov. Slik skal det fortsette å være. Lillesand Høyre kommer alltid til å sette barnets interesser i sentrum. Et viktig premiss er at barnehage og skole skal være trygge og mobbefrie arenaer. En god skole gir muligheter, støtte og utfordringer for alle. Kvalitet i skolen er avgjørende for barnas fremtid.

Lillesand har kompetente og motiverte lærere. Men vi ønsker å bli enda bedre. Gode lærere skaper et godt læringsmiljø, der elever presterer og trives.

For at vi som politikere skal kunne sikre et godt skoletilbud må bystyret være en aktiv skoleeier som følger opp driften og kommer med konstruktive innspill. Lillesand Høyre vil bruke de politiske styringsmulighetene aktivt for å bedre barns stilling i kommunen.

Det er viktig å sikre at ungdommen har gode og relevante arenaer å gå til også etter skoletid.

Lillesand Høyre vil

- Sikre en god skole for alle.
- Ha fokus på tiltak som stimulerer til kompetanseutvikling hos personalet som jobber med barn og unge.
- Arbeide for styrking av rådgivningstjenesten, skolehelsetjenesten og seksualundervisningen.
- Vurdere å innføre et prøveprosjekt med anonym retting av større prøver på ungdomsskolen.
- Innføre forbud mot mobiltelefon i klasserommene (unntatt til faglig bruk).
- Vurdere forslag om «skolevandring» slik at skoleledelse og kolleger kan gi konstruktiv tilbakemelding på undervisningen.
- Følge opp at bruk av elektroniske hjelpemidler i skolen blir god.
- Støtte opp om ungdomskontakt som blant annet skal følge opp ungdomsrådet.
- Vurdere ulike løsninger slik at skoletiden i barneskolen er lik alle dager i uken.
- Jobbe for et meningsfylt og forutsigbart fritidstilbud for alle barn og unge.
- Sikre gode idrettsarenaer i hele kommunen.
- Realisere bro fra ungdomsskolen til Holta.
- Etablere et flerbruks ungdomshus, med medvirkning fra ungdommen selv.
- Sikre forutsigbarhet for reiser for fred, frihet og demokrati (Polenturer) gjennom bevilgninger.
- Arbeide for å gjøre skoletilbudet for Høvågelevene mer likeverdig med LUS.
- Sikre forutsigbare betingelser for både private og offentlige barnehager.
- Støtte systematisk arbeid for mobbefrie skoler, herunder MOT.
- Utvide ordningen med kommunale sommerjobber for ungdom.
- Jobbe for å få skolene sertifisert som dysleksivennlige.
- Vurdere å etablere et 11. skoleår for ungdom som har behov for det.
- Arbeide for at unge enklere kan etablere seg i kommunen.

3. Helse og omsorg

Lillesand Høyre vil at befolkningen skal leve godt hele livet. De eldre skal oppleve en alderdom preget av verdighet og trygghet med enkeltindividets behov i fokus. Dette vil vi bidra til ved å legge til rette for at eldre kan bo hjemme så lenge de selv ønsker, være trygge på at de får god hjelp når de trenger det og at familien og frivillige kan bidra. For å få til dette er det viktig at sektoren aktivt tar i bruk moderne tekniske virkemidler.

Lillesand Høyre vil

- Fortsette å arbeide for utviklingen av et fremtidsrettet og variert tilbud på Dovre.
- Sikre et godt og helhetlig tilbud på Høvågheimen, herunder beholde kjøkkenet.

- Fortsette med middag til middagstid. Gi eldre på institusjon god og variert næring og mulighet for vin til maten for dem som ønsker det.
- Fortsette deltakelse i prosjektet om statlig finansiert eldreomsorg.
- Støtte opp om arbeidet for bedre sammenheng og overganger mellom tjenestene, for eksempel mellom hjem og sykehjem og kommune og sykehus.
- Fortsette å støtte kompetanseheving blant ansatte.
- Støtte tiltak som øker livskvalitet og kreativitet, herunder Livsglede for Eldre og frivillig arbeid.
- Tilby et variert og kreativt tilbud som «ser» hele brukeren, og lytte til den enkeltes behov for å øke livskvaliteten. Vi har tro på at generasjonsintegrering og bruk av dyr øker trivselen i eldreomsorgen.
- Gjennomføre jevnlig anonyme brukerundersøkelser og bruke resultatene aktivt.
- Arbeide for å få flere heltidsstillinger og redusere ufrivillig deltid, men fortsatt respektere de som ønsker eller har behov for å arbeide deltid.
- Se positivt på innføring av alternative turnusordninger, f.eks. langvakter i helgene.
- Fortsette fokus på innovasjon og velferdsteknologi, herunder legge til rette for at eldre kan bo hjemme.
- Fortsette å sikre et godt helsesykepleiertilbud i kommunen.
- Fortsette satsingen på gode tilbud innenfor rus og psykiatri, f. eks Dagsen og Tjenesten.

4. Kommunens drift og økonomi

Lillesand er en vekstkommune. Vekst gir økte inntekter, men innebærer også økte kostnader til etablering og drift av kommunens tjenestetilbud, slik som nye barnehageplasser og skoleplasser.

Kommunens økonomi danner grunnlaget for det kommunale tjenestetilbudet. En ordnet økonomi skaper forutsigbarhet i tjenestene for innbyggerne.

Derfor er det viktig at vi fortsetter å ha et sterkt fokus på kommunens økonomi, og hva den skal bruke og ikke bruke penger på. Kommunen må styres nøkternt og fornuftig. Investeringer må ikke koste mer enn nødvendig for å gi oss det vi skal ha av nytte og miljøkvaliteter.

Lillesand Høyre vil

- Hvert år vedta et forsvarlig budsjett. Sikre en fornuftig og langsiktig planlegging av kommuneøkonomien, med fokus på en effektiv drift.
- Ikke øke eiendomsskattens promillesats i perioden. Dersom kommunens økonomiske situasjon krever det, kan vi vurdere å justere bunnfradraget eller reduksjonsfaktoren.
- Vurdere samarbeid med private der dette kan gi rimeligere eller bedre tjenester, f.eks. vurdere å konkurranseutsette drift av gjestehavn.
- Benytte brukerundersøkelser i flere sektorer for å kartlegge hvor kommunen har størst forbedringspotensiale, og aktivt følge opp undersøkelsene.
- Selge kommunale eiendommer der eierskap ikke er formålstjenlig.
- Fortrinnsvis bruke engangsinntekter til investeringer eller nedbetaling av gjeld, og ikke til drift.
- At kommunen skal fortsette å øke satsingen på å ta inn lærlinger/lærekandidater.
- Arbeide for at inntil 5 prosent av nyansettelser er for personer med «hull i cv»

5. Næringsliv

Et velfungerende næringsliv er avgjørende for et godt lokalmiljø. I Lillesand har vi viktige nøkkelbedrifter, dyktige handelsbedrifter, håndverkere og entreprenører. Vi må legge forholdene til rette for at de kan være mest mulig produktive og bærekraftige, og ha ressurser til å skape flere arbeidsplasser.

Med Lillesands plassering midt i Agder er det viktig å kunne tilby gode næringsarealer.

Lillesand Høyre vil

- Arbeide for gode rammebetingelser for næringslivet i hele kommunen.
- Legge til rette for store og små nyetableringer gjennom blant annet å ha næringstomter klare.
- At kommunen yter god service overfor næringslivet.
- Jobbe for å redusere kommunale saksbehandlingstider mot håndverker- og entreprenørbransjen. Leie inn ekstern bistand for å bistå i ekstraordinære situasjoner for å få ned saksbehandlingstiden.
- Ha fokus på at sentrum har spesielle behov og er viktig for Lillesand som by (se eget avsnitt om sentrum).
- Arbeide for å redusere promillen for eiendomsskatt på næringseiendommer i perioden.
- Fortsette utviklingen av næringsområdene Gaupemyr, Brønningsmyr, Storemyr og Sørlandsparken Øst
- Fortsatt bidra til regional næringsutvikling gjennom samarbeid med våre nabokommuner.
- Styrke markedsføringen av Lillesand og blant annet vurdere å opprette markedsfører/turistsjef.

6. Frivillighet, kultur, idrett og mangfold

Lillesand Høyre ønsker et lokalsamfunn hvor frivilligheten, kulturen og idretten har gode kår. Kommunen skal ha rollen som aktiv fasilitator og medspiller for frivillige initiativ som kommer innbyggerne til gode. For mange mennesker er frivillighet og fritidsaktiviteter en helt sentral del av livet. Høyre har i mange år sikret gode vilkår for LIL, Høvdingen og andre frivillige organisasjoner. Vi vil fortsatt aktivt støtte opp om disse organisasjonene i kommende periode.

Lillesand Høyre vil fortsette å gjøre sitt for at vi får et varmere og mer inkluderende samfunn. Et samfunn hvor ulikheter og annerledeshet er bra, og hvor nye medlemmer av samfunnet tas godt imot.

Lillesand Høyre vil

- At frivilligheten skal oppleve økt grad av politisk forutsigbarhet, blant annet ved å innta støtte til sentrale aktører i budsjett slik at de slipper å søke på midlene hvert år.
- Fortsette ordningen med at frivillige lag og foreninger for barn og unge gratis skal kunne disponere kommunens lokaliteter til sine aktiviteter.
- Sørge for at Kulturskolen får gode lokaler.
- Sørge for gode vilkår for drift og vedlikehold av kirkene
- Støtte videre utvikling av Verven Kystkultursenter som et samlingspunkt for sjørelaterte organisasjoner i Lillesand.

- Støtte videre drift av Frivillighetssentralen, By- og sjøfartsmuseet og kinoen.
- Ha god og forutsigbar kommunal håndtering av frivillige initiativ som bidrar til arrangementer i kommunen, blant annet Sup og Stup, Kulturnatta og Lillesandsdaene.
- Vurdere å etablere løpedekke i Holta og å flytte tennisbanen til Holtaområdet.
- Arbeide for å etablere flytebrygge fra fastlandet til Slåttholmen.
- Søke å få til gatelys på Hæstadsletta.
- Støtte frivillige tiltak som bidrar til økt inkludering og integrering av alle som bosetter seg i kommunen.
- Etablere Tuftepark i sentrumsområdet.

7. Klima og miljø

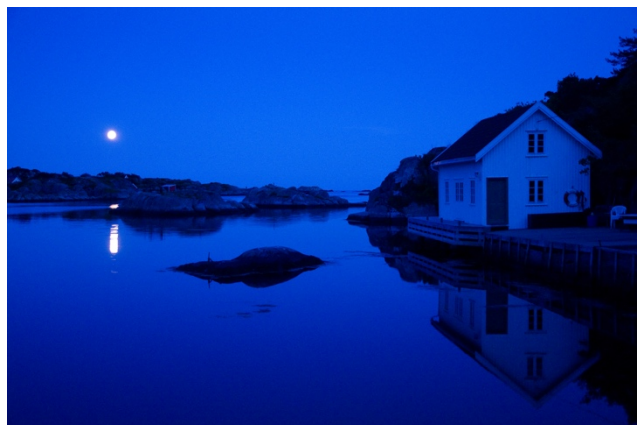
Lillesand Høyre ønsker å levere kommunen videre til våre etterkommere i enda bedre stand enn da vi overtok den. Vi må da tenke klima og miljø innen alle sektorer. Kommunen må gå foran som et forbilde, samtidig som vi må støtte opp under private og frivillige tiltak som bedrer miljøet.

Lillesand Høyre vet at god klimapolitikk starter på det lokale planet. Vi har et ansvar lokalt for å bidra til at klimautslippene reduseres. Den handler ikke om å gjøre det vanskeligere for folk, men om å finne bærekraftige løsninger som er enkle å velge.

Lillesand har en unik skjærgård og natur. Det er viktig å bevare skjærgården på en best mulig måte, samtidig som vi må fortsette å gjøre friområder mer tilgjengelige for allmennheten.

Lillesand Høyre vil:

- Fokusere på å være en gang- og sykkelvennlig kommune.
- Støtte opp om arbeidet med å fjerne spøkelsesteiner i Lillesands skjærgård
- Legge til rette for gode turveier både langs kysten og i innlandet.
- At nye biler som kommunen kjøper/leaser som hovedregel skal gå på fornybare energiformer dersom dette er forenlig med bruksområdet.
- Styrke innsatsen mot plastforurensing i havet.
- Ta initiativ til plastlotteri og/eller miljøpris i samarbeid med LiBiR.
- Bevare og utvikle de grønne friområdene i kommunen.
- Fortsette å være en pådriver for klimavennlig bygging i kommunen
- Installere solenergianlegg på enkelte kommunale bygninger.
- Arbeide for mer bruk av tre i offentlige bygg.
- Gi støtte til privatpersoner, lag og foreninger som bidrar til merking og/eller rydding i naturen/skjærgården.
- Ruste opp offentlige friområder i samarbeid med velforeninger, herunder Naudodden i Høvåg og Helle på Ågerøya.
- Signalisere positiv holdning til åpning av Tingsakerfjorden - Langedalstjønna - Kaldvell dersom finansiering er mulig.
- Arbeide opp mot fylket for et bedre kollektivtilbud til og fra Høvåg, gjerne i form av nye kollektivløsninger.
- Ha fastmonterte griller der det er hensiktsmessig, for å redusere bruken av engangsgrill.

- Arbeide for å etablere et regionalt eller nasjonalt maritimt opplevelses- og formidlingscenter med særlig fokus på klima og miljø, forutsatt statlig/regional finansiering.
- Ved tildeling av anbud, skal klima og miljø vektlegges.
- Nye kommunale bygg skal vurderes som pluss-bygg.

8. Plan og bygg

Lillesand Høyre ønsker at Lillesand skal være en ja-kommune, og at kommunen har en positiv grunnholdning til private tiltak. Samtidig er det viktig å bevare Lillesands identitet og utvise sunn konservatisme. Vi vil at det lages rammebetingelser som sikrer likebehandling, og at byggesaker behandles hurtig og på en løsningsorientert måte.

I forbindelse med kommuneplanen har Høyre bidratt til at flere uregulerte områder har fått enklere saksbehandling for mindre tiltak, slik at man slipper å behandle så mange dispensasjonssaker. Vi vil fortsette arbeidet med å forenkle søknadsprosessene i plan- og byggesaker.

Lillesand har en unik skjærgård. Lillesand Høyre ønsker å fortsatt forvalte strandsonen på en slik måte at vi kan overlate denne i minst like god stand til neste generasjon. Samtidig ønsker vi å legge til rette for at skjærgården kan benyttes, både av lokale og gjester. Vi mener «vern gjennom bruk» er riktig metode, derfor må vi passe på landskaps- og kulturverdiene samtidig som beboeres og sommergjesteres interesser ivaretas.

Lillesand Høyre vil

- Effektivisere og forenkle prosessene knyttet til planarbeid og byggesøknader, også gjennom samarbeid med andre kommuner og private aktører.
- Ha enkle bestemmelser i nye reguleringsplaner og kommuneplanen, blant annet for å redusere dispensasjonsbehov.
- Bli bedre på å ivareta grunneiere ved regulering av annens eiendom. Alle berørte parter skal høres ved reguleringsplan og berørte skal få informasjon tidlig gjennom varslingsplan.
- At kunngjøring og innbyggerinvolvering i plansaker gjøres bedre.
- Sørge for at hensynsoner i kommuneplanen ikke utilbørlig går ut over innbyggers rettigheter.
- Fortsette å tillate spredt bosetting utenfor sentrum/kollektivakse og unngå store nye boligområder i utkantene.
- Sikre god infrastruktur i kommuneplanen og reguleringsplaner.

